

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/206/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4407205199
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Vacková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4407205199.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Vackovej, a členiek senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Márie Malíkovej v právnej veci žalobkyne: Rímskokatolícka cirkev Biskupstvo Nitra, so sídlom Námestie Jána Pavla II. č. 7, 950 50 Nitra, zastúpenej: Petruška & partners s.r.o., so sídlom Kupecká 18, 949 01 Nitra, IČO: 47 254 882, proti žalovanému: LESY Slovenskej republiky, štátny podnik, so sídlom Námestie SNP 8, 975 66 Banská Bystrica, IČO: 36 038 351, zastúpenému: Advokátska kancelária JAKUBČO, spol. s r.o., so sídlom Mladých budovateľov 2, 974 11 Banská Bystrica, IČO: 50 570 897, o vydanie nehnuteľností, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 2. apríla 2019 č.k. 5C/83/2007-678, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v časti týkajúcej sa uloženia povinnosti žalovanému vydať a navrátiť žalobkyni vlastníctvo k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v katastrálnom území O. zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX ako parcely registra "E" číslo XXXX/XXX, číslo XXXX, číslo XXXX/X a číslo XXXX, a zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX ako parcela registra "C" číslo XXXX, v časti týkajúcej sa uloženia povinnosti žalovanému vydať žalobkyni dokumentáciu a v časti trov konania z r u š u j e a vec mu v tejto časti vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

V ostatnej časti napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e.

odôvodnenie:

1.1. Súd prvej inštancie rozsudkom uložil žalovanému povinnosť vydať a navrátiť žalobkyni vlastníctvo k nehnuteľnostiam: parcela číslo XXXX/XXX, o výmere 11596 m², druh pozemku orná pôda, parcela číslo XXXX, o výmere 9418 m², druh pozemku orná pôda, parcela číslo XXXX, o výmere 9767 m², druh pozemku orná pôda, parcela číslo XXXX, o výmere 3627 m², druh pozemku orná pôda, parcela číslo XXXX/XXX, o výmere 3254 m², druh pozemku orná pôda, parcela číslo XXXX/XXX, o výmere 1397 m², druh pozemku orná pôda, parcela číslo XXXX, o výmere 154 m², druh pozemku lesný pozemok, parcela číslo XXXX/XXX, o výmere 1589 m², druh pozemku trvalý trávnatý porast, parcela číslo XXXX/XXX, o výmere 13948 m², druh pozemku trvalý trávnatý porast, parcela číslo XXXX/XXX, o výmere 1248 m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, parcela číslo XXXX, o výmere 2297 m², druh pozemku ostatná plocha, parcela číslo XXXX/XXX, o výmere 805 m², druh pozemku orná pôda, parcela číslo XXXX/XXX, o výmere 648 m², druh pozemku orná pôda, parcela číslo XXXX, o výmere 8751 m², druh pozemku orná pôda, parcela číslo XXXX, o výmere 691 m², druh pozemku ostatná plocha, parcela číslo XXXX, o výmere 317 m², druh pozemku trvalý trávnatý porast, parcela číslo XXXX, o výmere 1609 m², druh pozemku orná pôda, parcela číslo XXXX, o výmere 803 m², druh pozemku orná pôda, parcela číslo XXXX/X, o výmere 181 m², druh pozemku ostatná plocha, parcela číslo XXXX, o výmere 5399 m², druh pozemku orná pôda, parcela číslo XXXX, o výmere 1680 m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, parcela číslo XXXX/XXX, o výmere XXXX m², druh pozemku orná pôda, parcela číslo XXXX/XXX, o výmere 1696 m², druh pozemku orná pôda, parcela číslo XXXX/XXX, o

výmere 2308 m², druh pozemku trvalý trávnatý porast, parcela číslo XXXX/XXX, o výmere 239 m², druh pozemku trvalý trávnatý porast, parcela číslo XXXX/XXX, o výmere 561 m², druh pozemku orná pôda, parcela číslo XXXX/XXX, o výmere 6790 m², druh pozemku orná pôda, zapísané na LV č. XXXX pre katastrálne územie O. vedený D. úradom O. K., katastrálnym odborom ako parcely reg. E; parcela číslo XXXX, o výmere 15636 m², druh pozemku lesný pozemok zapísané na LV č. XXXX pre katastrálne územie O. vedený D. úradom O. K., katastrálnym odborom ako parcely reg. C, spolu s nasledovnou dokumentáciou: plán starostlivosti o lesy, všeobecnú časť plánu starostlivosti o lesy, opis porastov, plán hospodárskych opatrení, plochovú tabuľku, prehľadové tabuľky, obrysovú a porastovú mapu, ťažbovú mapu, evidenčnú časť programu starostlivosti o lesy, prieskum a plán lesnej dopravnej siete, prieskum a plán zahrádzania bystrín v lesoch, plán lesno-technických meliorácií, ekonomický prieskum vrátane vyčíslenia dosahov osobitného spôsobu hospodárenia a ocenenie lesného majetku, všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Priznal žalobkyňi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, o ich výške rozhodne osobitným uznesením po právoplatnosti rozsudku. Svoje rozhodnutie právne zdôvodnil ustanoveniami § 2 ods. 1, 2, § 3 ods. 1 písm. c), ods. 2, 3, § 4 ods. 1, § 5 ods. 1, 2, 3, § 6 písm. b) zákona č. 161/2005 Z.z. o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam a prechode vlastníctva k niektorým nehnuteľnostiam.

1.2. Súd prvej inštancie vyslovil názor, že žalobkyňa je aktívne legitimovaná na podanie žaloby, keďže podľa reštitučného zákona oprávnenou osobou je registrovaná cirkev a náboženská spoločnosť so sídlom na území Slovenskej republiky, vrátane ich útvarov, ktoré majú právnu subjektivitu, ktorých nehnuteľná vec prešla do vlastníctva štátu, obce v období od 08.05.1945, židovským náboženským obciam od 02.11.1938 do 01.01.1990 spôsobom uvedeným v § 3. Štát akceptoval vnútorné usporiadanie cirkvi podľa noriem kanonického práva tak, ako to aj bolo vyjadrené v základnej dohode upravujúcej vzťah štátu a cirkvi *Modus vivendi*, ktorá bola uzavretá dňa 17.12.1927 a ktorá nadobudla platnosť 02.02.1928. V súlade s touto zmluvou Svätá stolica Apoštolskou konštitúciou zo dňa 02.09.1937 určila obvody diecéz na území Československej republiky tak, aby sa kryli so štátnymi hranicami a vtedy bolo rozhodnuté aj od odčlenení od D. arcidiecézy a ostatných diecéz U. republiky, ktoré zasahovali na územie Slovenskej republiky a Apoštolská konštitúcia „*Praescriptionum sacrosancti*“ opätovne oddelila územie Trnavskej apoštolskej administratúry konštituovanej na arcidiecézu od D. arcidiecézy. Svätá stolica oboma týmito Apoštolskými konštitúciami potvrdila krytie hraníc slovenských diecéz s československými štátnymi hranicami. Apoštolská konštitúcia „*Praescriptionum sacrosancti*“ a Apoštolská konštitúcia „*Qui divino*“ sú v plnom súlade aj so základnou zmluvou medzi Slovenskou republikou a Svätou stolicou z 24.11.2000 (článok 3 odsek 2 a článok 19) Ústavou Slovenskej republiky (článok 20 a článok 24), ako aj so zákonom č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkvi a náboženských spoločností (§ 6 odsek 1 písm. g) tak, že sa z nich musí aj v súčasnosti vychádzať. Na takomto princípe stojí aj súčasná právna úprava, keď podľa článku I. odsek 2 oznámenia MZV SR č. 326/2001 Z.z. Základnej zmluvy medzi Slovenskou republikou a Svätou stolicou zmluvné strany vzájomne uznávajú právnu subjektivitu druhej strany, ako aj všetkých právnických a fyzických osôb, ktoré ju majú podľa právneho poriadku SR alebo podľa kanonického práva. Na rovnakom princípe stojí aj ustálená judikatúra, ktorá vždy považovala cirkev za právnickú osobu *sui generis* (por. napr. rozsudok NS SR, sp.zn. 3Cdo/119/2002 zo dňa 28.2.2003). Na základe uvedeného dospel k záveru, že Ostrihomskú kapitolu, ktorá pôvodne podliehala pod jurisdikciu D. arcidiecézy, je potrebné považovať za útvar rímskokatolíckej cirkvi, ktorého status je upravený normami kanonického práva. V súčasnosti tento pôvodný subjekt už neexistuje, a teda sa jedná o právneho predchodcu žalobkyne, čím je daná aktívna legitimácia žalobkyne.

1.3. Žalobkyňa je štátom registrovanou cirkvou so sídlom v Slovenskej republike podľa § 22 odsek 1 zákona č. 308/1990 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkvi a náboženských spoločností. Rímskokatolícka cirkev bola vlastníkom nehnuteľností, ktoré boli v čase odňatia štátom vedené v pozemkových knihách na Ostrihomské arcibiskupstvo, alebo iný zahraničný právny subjekt rímskokatolíckej cirkvi. Vzhľadom na vyššie uvedené právne normy a historické relevantné dokumenty, považoval za nepochybné, že v období rozhodnom pre zmiernenie niektorých majetkových krívd spôsobených cirkvám a náboženským spoločnostiam bola Rímskokatolícka cirkev so sídlom na Slovensku na základe právneho nástupníctva podľa územného princípu vlastníkom všetkých nehnuteľností pôvodne zapísaných v pozemkových knihách na zahraničné cirkevné právne subjekty, teda aj na Ostrihomskú kapitolu na Slovensku. Cirkevným majetkom Rímskokatolíckej cirkvi podľa Nálezu Najvyššieho správneho súdu zo dňa 25.06.1925 č. 9720/26 atď. sa rozumel súbor vecí a práv majúcich majetkovú cenu, ktoré patrili cirkvi, trvale boli spojené s niektorým cirkevným ústavom a slúžili účelom cirkvi. Pomerne rozsiahla rozhodovacia prax všeobecných súdov ako aj Ústavného súdu SR sa zjednotila v závere, že v žalobách o navrátenie vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a

náboženským spoločnostiam v zmysle citovaného reštitučného zákona je za oprávnenú osobu, teda za aktívne vecne legitimovaný subjekt potrebné považovať Rímskokatolícku cirkev, pričom je jej vnútornou záležitosťou, ktorý jej konkrétny útvar (napr. ktorá diecéza) si reštitučný nárok uplatní.

1.4. Súd prvej inštancie vyslovil názor, že aj žalovaný je v spore pasívne legitimovaný. Pritom poukázal na § 4 ods. 1 zákona č. 161/2005 Z.z., podľa ktorého povinnou osobou je právnická osoba, ktorá ku dňu účinnosti tohto zákona spravuje nehnuteľné veci vo vlastníctve Slovenskej republiky, obce alebo nehnuteľnú vec drží. Z pozemnoknižnej vložky číslo 39 pre katastrálne územie O. a z listov vlastníctva č. XXXX a č. XXXX mal preukázané, že ku dňu účinnosti zákona číslo 161/2005 Z.z. bola vlastníkom nehnuteľností Slovenská republika. Uviedol, že pasívnu legitimáciu žalovaného v tomto konaní žalovaný nenamietal ani v liste zo dňa 27.06.2006.

1.5. Skúmal, či výzva žalobkyne zo dňa 05.04.2006, ktorá bola doručená žalovanému dňa 12.04.2006 (teda v lehote určenej zákonom) spĺňala náležitosti vyžadované zákonom č. 161/2005 Z.z. Poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR I. ÚS 12/2010, ktoré sa zaoberá náležitosťami výzvy a podľa ktorého „na splnenie požiadavky určitosť výzvy požiadavka minimálnej konkretizácie nehnuteľností, ku ktorým si sťažovateľka ako oprávnená osoba v posudzovanom prípade uplatnila reštitučný nárok, bola splnená označením príslušnej pozemkovoknižnej vložky a katastrálneho územia. Ústavný súd zároveň dodáva, že označenie nehnuteľností v menšom rozsahu, ako to učinila sťažovateľka vo svojej výzve, teda bez označenia pozemkovoknižnej vložky a katastrálneho územia, by už nemohlo spĺňať požiadavku minimálnej konkretizácie nehnuteľností.“ Z toho vyvodil, že súdna prax ustálila názor, že minimálnou náležitosťou výzvy podľa reštitučného zákona je uvedenie katastrálneho územia a čísiel pozemno-knižných vložiek, ktorých sa má vydanie nehnuteľnosti týkať. Konštatoval, že výzva žalobkyne zo dňa 05.04.2006 tieto náležitosti spĺňala. Bolo v nej uvedené číslo pozemno-knižnej vložky, katastrálne územie, k výzve bola pripojená identifikácia parciel, ktoré mali byť predmetom vydania. Vyslovil názor, že spresnenie žalobného petitu po vykonaní konania ROEP nebolo v rozpore s požiadavkou dostatočnej identifikácie parciel, ktoré mali byť predmetom vydania. Pri všeobecne známom nedostatočnom stave evidencie parciel na Slovensku by bolo od žalobkyne nespravodlivé požadovať, aby vo výzve presne identifikoval množstvo parciel, ktoré mali byť predmetom vydania. Účelom reštitučného zákona je napraviť krivdy, ktoré žalobkyni vznikli bezodplatným prevodom jej majetku na štát, zákonodarca rozhodne nemal v úmysle zákonom vytvoriť formálne prekážky, ktoré by vydanie požadovaných parciel sťažovali až znemožňovali. Námietky právneho zástupcu žalovaného v tomto smere nepovažoval za relevantné.

1.6. Mal preukázané, že nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom konania prešli na štát v rozhodnom období, teda v lehote podľa § 2 ods. 2 zákona č. 161/2005 Z.z., pričom poukázal na bod 18. a 23. odôvodnenia. Navyše táto skutočnosť nebola medzi sporovými stranami sporná.

1.7. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie preukázané, že parcela č. 1721/100 zapísaná na LV č. XXXX ako zastavaná plocha a nádvorie nie je v súčasnosti zastavaná žiadnou stavbou. V pôvodnej PKV bola táto parcela zapísaná pod poradovým číslom 38 ako dom s dvorom. Vydaníu tejto parcely nebráni žiadne ustanovenie § 6 písm. b) zákona č. 161/2005 Z.z. Žalovaný žiadnym spôsobom nepreukázal, že by uvedená parcela bola po prechode alebo prevode do vlastníctva štátu zastavaná. Uviedol, že podobnými úvahami sa riadil aj pri posúdení možnosti vydania parcely číslo XXXX evidovanej na LV č. XXXX. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. III. ÚS 388/2018 zo dňa 16.10.2018, podľa ktorého v prípadoch medzery zákona, ak sú dané podmienky pre dotvárania práva súdom je súd k dotváraníu práva nielenže oprávnený a vychádzajúc z princípu rovnosti dokonca povinný. S prihliadnutím na účel reštitučného zákona, ktorým je nepochybne náprava krívd, ktoré vznikli v minulosti by malo súdne rozhodnutie sanovať v čo najväčšej možnej miere stav, ktorý existoval pred nezákonným prevodom majetku z cirkvi na štát. Je teda prirodzené, že súd by mal vrátiť oprávnenej osobe nehnuteľnosti tak, ako jej boli zabrané.

1.8. Pri rozhodovaní o vydaní parcely číslo XXXX zapísanej na LV č. XXXX sa v plnom rozsahu stotožnil s argumentáciou právneho zástupcu žalobkyne z priebehu konania. Konštatoval, že táto parcela je zapísaná ako parcela registra „C“ s tým, že spôsob využívania pozemku má kód 38, teda takýmto kódom sa označujú lesné porasty, ktoré nemusia byť lesom. Tak, ako uviedol právny zástupca žalobkyne rozsudok bude v tejto časti vykonateľný preto, že pri podaní návrhu na zápis vlastníckeho práva z pripojeného rozsudku si kataster vyrieši predbežnú otázku a to opravu chyby v katastri, kde správu predmetného lesného pozemku zapíše na správny list vlastníctva, teda SR v správe Lesov SR a následne vykoná vklad vlastníckeho práva v prospech oprávnenej osoby. Vyslovil názor, že ak by predmetný pozemok nebol zaradený do lesného fondu, nesmel by mať kód 38. Skutočnosť, že sa jedná o lesný pozemok mal dostatočne preukázanú zo zápisu na liste vlastníctva, ďalšie dokazovanie v tomto smere, navrhované právnym zástupcom žalovaného preto nepovažoval za potrebné.

1.9. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Žalobkyňa bola v konaní úspešná v plnom rozsahu, preto jej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2.1. Žalovaný podal proti rozsudku v zákonnej lehote odvolanie a navrhoval, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietne a prizná mu nárok na plnú náhradu trov konania. Dôvodil ustanoveniami § 365 ods. 1 písm. f) a písm. h) Civilného sporového poriadku, pretože súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil.

2.2. Namietal, že nie je povinnou osobou podľa § 4 ods. 1 ZoNV zo vzťahu k parcelám registra "E" číslo XXXX/XXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX/XXX, XXXX/XXX, XXXX/XXX, XXXX, XXXX/XXX, XXXX/XXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX/X, XXXX, XXXX/XXX, XXXX/XXX, XXXX/XXX, XXXX/XXX, XXXX/XXX, XXXX/XXX zapísaným na LV č. XXXX pre katastrálne územie O.. K tomu citoval ustanovenia § 4 ods. 11 ZoNV, § 50 ods. 3 a § 3 ods. 2 zákona č. 326/2005 Z.z., § 34 ods. 3 zákona č. 278/1993 Z.z., § 2 písm. b) zákona č. 223/2004 Z.z. Žalovaný tvrdil, že hoci uvedené nehnuteľnosti sú na LV č. XXXX, k.ú. O. evidované v jeho v správe, z uvedených zákonov vyplýva, že tento zápis nie je v súlade s právnymi predpismi, keď ich správcom je ex lege iný subjekt, a to Slovenský pozemkový fond. Z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by správu týchto nehnuteľností vykonával alebo tieto nehnuteľnosti držal. Keďže zo zákona nie je správcom pozemkov evidovaných ako orná pôda alebo pozemkov porastených trávnatým porastom a v konaní nebolo preukázané, že bolo vydané rozhodnutie orgánu štátnej správy lesného hospodárstva, ktoré by nehnuteľnosti určilo za lesné pozemky, ako i vzhľadom k umiestneniu a zistenému aktuálnemu stavu pozemkov ho nebolo možné určiť za povinnú osobu. Namietal, že súd prvej inštancie voľne hodnotil údaje zapísané na jednotlivých listoch vlastníctva, pričom na strane jednej spochybnil správnosť a pravdivosť údajov ohľadom druhu pozemku, keď pozemky označené ako zastavané plochy a nádvoria vyhodnotil ako pozemky spôsobilé na vydanie, dôvodiac, že v skutočnosti tieto pozemky nie sú zastavané. Avšak na strane druhej pri hodnotení pasívnej legitímácie striktno vychádzal výlučne zo zápisu na liste vlastníctva, bez ohľadu na stav vyplývajúci priamo zo zákona, podľa ktorého žalovaný nie je ani nemôže byť zákonným správcom ornej pôdy a trvalých trávnatých porastov, ale správcom nehnuteľností s takouto kultúrou je priamo zo zákona Slovenský pozemkový fond.

2.3. Tvrdil, že nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX pre katastrálne územie O., ako parcely registra "E" parc.č. XXXX/XXX s druhom pozemku zastavaná plocha a nádvorie, parc.č. XXXX s druhom pozemku zastavaná plocha a nádvorie, parc.č. XXXX s druhom pozemku ostatná plocha a parc.č. XXXX/X s druhom pozemku ostatná plocha, nie sú spôsobilé na vydanie podľa reštitučného zákona. Namietal voči argumentácii súdu prvej inštancie týkajúcej sa zámeru a účelu zákona č. 161/2005 Z.z. a konštatovaniu, že odmietnutie vydania predmetných parciel, ktoré sú v katastri nehnuteľností označené inak ako sú využívané, by mohlo byť považované za popretie práva na spravodlivosť a popretie účelu reštitúcie. Tvrdil, že reštitučný zákon hovorí o náprave niektorých krívd, ale nie všetkých krívd. Navyše údaje zapísané v katastri nehnuteľností sú podľa zákona č. 162/1995 Z.z. pravdivé, právne záväzné a možno sa na ne spoľahnúť, čo zakladá tzv. materiálnu publicitu katastra, teda jeho hodnovernosť do momentu, pokiaľ sa nepreukáže opak. Preto konštatoval, že súd prvej inštancie na základe voľnej úvahy negoval zákonom prezumovanú pravdivosť a správnosť údajov o druhu pozemkov zapísaných v katastri nehnuteľností. Údaje evidované v katastri je možné opraviť výlučne zákonom stanoveným postupom. K tomu poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1Sžr 76/2011 zo dňa 06. 03. 2012 a sp.zn. 1Sžr 42/2014 zo dňa 13.01. 2015. S poukazom na Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3 Sžo 84/2009 zo dňa 12.07.2010 a § 3 ods. 2 zákona č. 326/2005 Z.z. uviedol, že o nesúlade druhu pozemku v katastri nehnuteľností so skutočným stavom rozhoduje orgán štátnej správy lesného hospodárstva, ktorý zároveň určí skutočný druh pozemku. Namietal, že konajúci súd sa odklonil od bežnej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR, keď nepovažoval údaje uvedené v katastri za spoľahlivé pri svojej rozhodovacej činnosti, ale najmä prekročil svoju právomoc, keď sám rozhodol ohľadom otázky druhu pozemku zapísaného v katastri nehnuteľností, aj keď zákon túto právomoc priznal do výlučnej kompetencie iného štátneho orgánu. Zároveň dospel k záveru, že v prípade týchto pozemkov sa jedná o parcely vhodné na vydanie z dôvodu, že v súčasnosti nejde o pozemky zastavané žiadnou stavbou. Preto sám voľnou úvahou a bez ohliadky zmenil druh dotknutých pozemkov a konštatoval, že sa jedná o pozemky spôsobilé na vydanie. Takýto postup bol v rozpore s § 9 ods. 1 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov. K tomu poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3 Sžo 84/2009 zo dňa 12. 07. 2010.

2.4. Namietal, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil stav, v ktorom konštatuje, že výzva je určitá, ak obsahuje odkaz na katastrálne územie a pozemnoknižnú vložku. Tvrdil, že žalobkyňa vo výzve na vydanie neoznačila predmetné nehnuteľnosti identifikačnými údajmi podľa § 42 ods. písm. c) katastrálneho zákona, t.j. parcelným číslom, druhom pozemku, jeho výmerou. K tomu poukázal na právoplatné rozhodnutie Okresného súdu O. K. sp.zn. 13C 85/2007 zo dňa 19.04.2017, rozhodnutie Ústavného súdu SR č.k. III. ÚS 382/09-23 zo dňa 09.12.2009, rozhodnutie Ústavného súdu SR č.k. II. ÚS 419/09-24 zo dňa 15.12.2009, rozhodnutie Okresného súdu O. K. sp.zn. 6C 275/2006 zo dňa 12.05.2015 a ďalšie rozsudky Krajského súdu v Trnave a Okresného súdu Galanta.

2.5. Namietal voči uloženiu povinnosti vydať v rozsudku uvedené nehnuteľnosti spolu s dokumentáciou, ktorú podľa § 40 zákona č. 326/2005 Z.z. je povinný viesť len pri pozemkoch evidovaných ako lesné pozemky. Z toho dôvodu považoval v tejto časti napadnutý rozsudok za nevykonateľný.

3. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedla, že napadnutý rozsudok je vecne správny, pričom súd prvej inštancie vec správe právne aj skutkovo posúdil. Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalobkyňa je aktívne legitimovaná a žalovaný pasívne legitimovaný. Ak sa žalovaný domnieval, že niektoré pozemky nespravuje, nič mu nebránilo, aby ich delimitoval na Slovenský pozemkový fond, čo sa však nestalo. Žalovaný iba túto skutočnosť zneužíva, aby nemusel vydať žiadne nehnuteľnosti. Judikatúra priložená žalovaným k odvolaniu už nie je aktuálna, bola nahradená novšou, ktorú žalobkyňa predložila do konania. Rozsudok OS NZ sp.zn. 13C/85/2007 nie je právoplatný, bol KS NR zrušený a vrátený na nové konanie, rovnako rozsudok OS NZ sp.zn. 6C/275/2006. Navrhoval, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdil.

4. Žalovaný vo vyjadrení k vyjadreniu žalobkyne uviedol, že trvá na podanom odvolaní a na všetkých svojich argumentoch a prostriedkoch procesnej obrany. Jediným inštitucionalizovaným spôsobom zmeny judikatúry sú rozhodnutia veľkého senátu Najvyššieho súdu SR, prípadne pléna Ústavného súdu SR. Pokiaľ senáty ústavného súdu alebo najvyššieho súdu zastávajú k určitej otázke rozdielne stanoviská, neznamená to, že časovo neskoršie rozhodnutie určitého senátu neguje skoršiu judikatúru rovnakého senátu. Senáty rovnakého druhu sú v judikátornej oblasti rovnocenné.

5. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spíňa náležitosti § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) vec prejednal s verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je čiastočne dôvodné. Preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v časti týkajúcej sa uloženia povinnosti žalovanému vydať a navrátiť žalobkyni vlastníctvo k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v katastrálnom území O. zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX ako parcely registra "E" číslo XXXX/XXX, číslo XXXX, číslo XXXX/X a číslo XXXX, a zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX ako parcela registra "C" číslo XXXX, v časti týkajúcej sa uloženia povinnosti žalovanému vydať žalobkyni dokumentáciu a v časti trov konania podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a vec mu v tejto časti vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V ostatnej časti napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

6. Civilný sporový poriadok, ktorý bol prijatý zákonom č. 160/2015 Z.z. a nadobudol účinnosť 01.07.2016, vychádza z princípu aplikácie procesných noriem v ňom obsiahnutých na všetky konania, teda aj na tie, ktoré boli začaté pred dňom jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

7. Podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

8. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

9. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

10.1. Z obsahu spisu vyplýva, že právna predchodkyňa žalobkyne (Rímskokatolícka cirkev Bratislavsko-trnavská arcidiecéza) sa žalobou domáhala voči žalovanému navrátenia vlastníctva k nehnuteľným veciam podľa zákona č. 161/2005 Z.z. spolu s dokumentáciou, ktorú špecifikovala. V priebehu konania súd prvej inštancie uznesením zo dňa 20. októbra 2009 č.k. 5C/86/2007-262 pripustil zmenu účastníka konania na strane žalobkyne tak, že namiesto pôvodnej žalobkyne vstúpila Rímskokatolícka cirkev Biskupstvo O.. V súvislosti so schválením rozhodnutia o ROEPe č. C-28/4664/2014 zo dňa 16.10.2004 žalobkyňa žiadala pripustiť zmenu žaloby, ktorú súd prvej inštancie pripustil uznesením zo dňa 21. septembra 2018 č.k. 5C/83/2007-614.

10.2. Žalovaný považoval výzvu na navrátenie vlastníctva za nedostatočne určitú, pričom poukazoval na skutočnosť, že vložka č. 39 obsahuje podstatne viac parciel, ako žalobkyňa žiada vydať. Tvrdil, že z dôvodu nepreukázania dôvodu odňatia v prekluzívnej lehote je právo prekludované. Namietal tiež nepredloženie prídelovej listiny. Tvrdil, že nehnuteľnosti evidované ako zastavané plochy a nádvorcia nie je možné vydať. Namietal, že ako správca nehnuteľností nie je vo veci pasívne vecne legitimovaný. Rovnako namietal aj aktívnu vecnú legitimáciu žalobkyne. K zastavaným plochám poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 7Cdo/169/2016. Tvrdil, že pre považovanie pozemku za lesný pozemok, tento musí byť zaevidovaný podľa zákona o lesoch a ako taký aj obhospodarovaný. V prípade pozemku parcela č. XXXX na LV č. XXXX by bol rozsudok nevykonateľný.

10.3. Zo zisteného skutkového stavu vyplýva, že právna predchodkyňa žalobkyne vyzvala žalovaného na navrátenie vlastníctva k nehnuteľným veciam nachádzajúcim sa v katastrálnom území O. špecifikovaným podľa ich zápisu v pozemnoknižnej vložke č. 39 a podľa identifikácie parciel z roku 2004, ktoré listiny boli zaslané žalovanému aj jeho odštepnému závodu. Vo výzve bolo uvedené, že nehnuteľnosti z pozemno-knižnej vložky č. 39 prešli do vlastníctva štátu odňatím bez náhrady v zmysle zákona číslo 142/1947 Zb. o revízii prvej pozemkovej reformy, čo osvedčuje zápis v pripojenej pozemno-knižnej vložke č. 39. Výzva bola žalovanému doručená dňa 12.04.2006, teda v zákonom stanovenej lehote. V rovnaký deň bola doručená aj odštepnému závodu žalovaného. Všetky nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom konania po pripustení zmeny žaloby, boli zapísané v pozemnoknižnej vložke č. 39 a v pôvodnej identifikácii parciel. Podľa pzk. vložky č. 39 bol ako vlastníkom týchto parciel pod r.č. 1 zapísaný subjekt označený ako Esztergomi főkaptalan (ostrihomská kapitula). Pod radovým číslom 81 je zápis, podľa ktorého na základe prídelovej listiny vydananej D. národným výborom, odbor pre pôdohospodárstvo, Štúrovo zo dňa 30.09.1954 sa vkladá vlastnícke právo pre Československý štát, štátny majetok, národný podnik v O.. Na LV č. XXXX pre k.ú. O. je zapísaná parcela XXXX o výmere 15636 m² označená ako lesný pozemok, spôsob využitia 38, ako vlastníkom je uvedená Slovenská republika - Slovenský pozemkový fond. Na LV č. XXXX pre k.ú. O. sú zapísané parcely, ktoré sú predmetom tohto konania ako vlastníkom je zapísaná Slovenská republika - správca žalovaný, titul nadobudnutia prídelová listina ONV Štúrovo zo dňa 30.09.1954. Podľa geodetickej dokumentácie vyhotovenej Ing. L. M. dňa 07.09.2017 pôvodné parcely evidované v pozemno-knižnej vložke číslo 39, boli geodetom graficky a písomne identifikované s parcelami zapísanými na listoch vlastníctva č. XXXX a č. XXXX. Podľa prídelovej listiny Okresného národného výboru v Štúrove, prídel v k.ú. O., číslo listiny Čd 620/54 (č.l. 666) nehnuteľnosti zapísané v PKV č. 39 boli po vykonanom prídelovom konaní prevedené na Československý štát, štátny majetok, národný podnik v O. do držby bez odplaty.

11. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2005 Z.z. o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam a prechode vlastníctva k niektorým nehnuteľnostiam, vlastnícke právo sa vracia k nehnuteľným veciam, ktoré tvoria

- a) poľnohospodársku pôdu,
- b) hospodárske budovy a iné stavby patriace k pôvodnej hospodárskej usadlosti,
- c) lesný pôdny fond, hospodárske stavby a ostatné stavby súvisiace s ním,
- d) podiely spoločnej nehnuteľnosti.

12. Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 161/2005 Z.z. o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam a prechode vlastníctva k niektorým nehnuteľnostiam, právo na navrátenie vlastníctva k nehnuteľným veciam podľa odseku 1 môže uplatniť oprávnená osoba, ktorou je registrovaná cirkev a náboženská spoločnosť so sídlom na území Slovenskej republiky vrátane ich útvarov, ktoré majú právnu subjektivitu, 5) ktorých nehnuteľná vec prešla do vlastníctva štátu, obce v období od 8. mája 1945, židovským náboženským obciam od 2. novembra 1938 do 1. januára 1990 spôsobom uvedeným v § 3.

13. Podľa § 3 ods. 1 písm. c) zákona č. 161/2005 Z.z. o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam a prechode vlastníctva k niektorým nehnuteľnostiam, oprávnenej osobe sa navráti vlastníctvo k nehnuteľným veciam, ktoré prešli do vlastníctva štátu alebo obce na základe odňatia bez náhrady postupom podľa zákona č. 142/1947 Zb. o revízií prvej pozemkovej reformy alebo podľa zákona č. 46/1948 Zb. o novej pozemkovej reforme (trvalej úprave vlastníctva k poľnohospodárskej a lesnej pôde).

14. Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 161/2005 Z.z. o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam a prechode vlastníctva k niektorým nehnuteľnostiam, nehnuteľná vec sa vydá oprávnenej osobe v stave, v akom je ku dňu účinnosti tohto zákona.

15. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 161/2005 Z.z. o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam a prechode vlastníctva k niektorým nehnuteľnostiam, s lesnými pozemkami sa vydajú aj investičné lesné cesty alebo ich časti podľa osobitného predpisu vybudované z prostriedkov štátu. Nehnuteľná vec sa vydá oprávnenej osobe s dokumentáciou, ktorá k tejto prislúcha.

16. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 161/2005 Z.z. o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam a prechode vlastníctva k niektorým nehnuteľnostiam, povinnou osobou je právnická osoba, ktorá ku dňu účinnosti tohto zákona spravuje nehnuteľné veci vo vlastníctve Slovenskej republiky, obce alebo nehnuteľnú vec drží.

17. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 161/2005 Z.z. o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam a prechode vlastníctva k niektorým nehnuteľnostiam, právo na navrátenie vlastníctva k nehnuteľným veciam môže uplatniť oprávnená osoba písomnou výzvou voči povinnej osobe do 30. apríla 2006, ak v tejto lehote preukáže skutočnosti podľa § 3. Neuplatnením práva v tejto lehote právo zaniká.

18. Podľa § 5 ods. 2 zákona č. 161/2005 Z.z. o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam a prechode vlastníctva k niektorým nehnuteľnostiam, povinná osoba uzavrie s oprávnenou osobou do 60 dní od doručenia písomnej výzvy dohodu o vydaní nehnuteľnej veci. Ak k prechodu vlastníctva bude potrebné vykonať úkony podľa osobitného predpisu, začína plynúť táto lehota po vykonaní týchto úkonov.

19. Podľa § 5 ods. 3 zákona č. 161/2005 Z.z. o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam a prechode vlastníctva k niektorým nehnuteľnostiam, ak povinná osoba nevyhoví písomnej výzve podľa odseku 2 alebo ak jej sídlo nie je známe, môže oprávnená osoba uplatniť svoje nároky na súde v lehote 12 mesiacov od doručenia písomnej výzvy, inak právo zaniká.

20. Podľa § 6 písm. b) zákona č. 161/2005 Z.z., o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam a prechode vlastníctva k niektorým nehnuteľnostiam, vlastníctvo sa nenavracia k pozemku, ktorý bol po prechode alebo prevode do vlastníctva štátu zastavaný; ak bol pozemok zastavaný stavbou, ktorá slúži zariadeniam telesnej kultúry, zdravotníctva, kultúry, na poskytnutie služieb sociálnej starostlivosti alebo sociálnych služieb na pracovnú rehabilitáciu a zamestnávanie telesne postihnutých osôb a na školské účely, nemožno vydať ani príslušné pozemky slúžiace na tieto účely.

21. Odvolací súd posudzujúc predmetnú vec v zmysle vyššie uvedeného skutkového stavu a zákonných ustanovení sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, podľa ktorého je žalobkyňa aktívne vecne legitimovaná na podanie žaloby v tejto veci, keďže je oprávnenou osobou podľa reštitučného zákona, a to štátom registrovanou cirkvou so sídlom v Slovenskej republike, na ktorú na základe právneho nástupníctva podľa územného princípu prešlo vlastníctvo nehnuteľností vedených v pozemkových knihách na Ostrihomské arcibiskupstvo. Súd prvej inštancie správne poukázal na základnú dohodu upravujúcu vzťah štátu a cirkvi Modus vivendi, na základe ktorej Svätá stolica Apoštolskou konštitúciou zo dňa 02.09.1937 určila obvody diecéz na území Československej republiky tak, aby sa kryli so štátnymi hranicami a bolo rozhodnuté aj od oddčlenení od D. arcidiecézy a ostatných diecéz U. republiky, ktoré zasahovali na územie Slovenskej republiky. Apoštolská konštitúcia „Praescriptum sacrosancti“ opätovne oddelila územie Trnavskej apoštolskej administratúry konštituovanej na arcidiecézu od D.

arcidiecézy. Svätá stolica oboma týmito Apoštolskými konštitúciami potvrdila krytie hraníc slovenských diecéz s československými štátnymi hranicami. Správne tiež uviedol, že Apoštolská konštitúcia „Praescriptum sacrosancti“ a Apoštolská konštitúcia „Qui divino“ sú v plnom súlade aj so základnou zmluvou medzi Slovenskou republikou a Svätou stolicou z 24.11.2000, s Ústavou Slovenskej republiky (článok 20 a článok 24), ako aj so zákonom č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkvi a náboženských spoločností (§ 6 odsek 1 písm. g). Súd prvej inštancie poukázal na princíp súčasnej právnej úpravy vyjadrený v článku I. odsek 2 oznámenia MZV SR č. 326/2001 Z.z. Základnej zmluvy medzi Slovenskou republikou a Svätou stolicou, podľa ktorého zmluvné strany vzájomne uznávajú právnu subjektivitu druhej strany, ako aj všetkých právnických a fyzických osôb, ktoré ju majú podľa právneho poriadku SR alebo podľa kanonického práva. Správne poukázal aj na ustálenú judikatúru, ktorá vždy považovala cirkev za právnickú osobu sui generis (napr. rozsudok NS SR sp.zn. 3Cdo/119/2002 zo dňa 28.02.2003).

22. Odvolací sa rovnako stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, ktorý s poukazom na rozhodnutie Ústavného súdu SR I. ÚS 12/2010 dospel k záveru, že výzva žalobkyne zo dňa 05.04.2006 spĺňala minimálne náležitosti podľa reštitučného zákona, keďže v nej bolo uvedené katastrálne územie a číslo pozemnoknižnej vložky, ktorej sa vydanie nehnuteľnosti týkalo a k výzve bola pripojená identifikácia parciel, ktoré mali byť predmetom vydania. V rozpore s požiadavkou dostatočnej identifikácie parciel nebola ani zmena žalobného návrhu po schválení ROEPu. Súd prvej inštancie konštatoval, že predmetné nehnuteľnosti prešli na štát v rozhodnom období podľa § 2 ods. 2 zákona č. 161/2005 Z.z., ktorá skutočnosť nebola medzi sporovými stranami sporná.

23. Odvolací súd sa však v celom rozsahu nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie, podľa ktorého je žalovaný v spore pasívne vecne legitimovaný vo vzťahu ku všetkým nárokovým nehnuteľnostiam. V tomto smere poukazuje na ustanovenie § 4 ods. 1 zákona č. 161/2005 Z.z., podľa ktorého povinnou osobou je právnická osoba, ktorá ku dňu účinnosti tohto zákona spravuje nehnuteľné veci vo vlastníctve Slovenskej republiky, obce alebo nehnuteľnú vec drží. Vo vzťahu k nehnuteľnosti parcela č. XXXX zapísanej na LV č. XXXX takýto záver nevyplýva z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie, ktorý len uviedol, že vlastníkom nehnuteľností je Slovenská republika a pasívnu legitimitáciu žalovaný nenamietal. Hoci odvolací súd nespochybňuje, že vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti je Slovenská republika, zároveň poukazuje na obsah žaloby, z ktorého vyplýva, že žalovaná strana je označená názvom právnickej osoby, ktorá za štát koná. Takto označená právnická osoba však nie je právnickou osobou uvedenou v časti B listu vlastníctva č. XXXX, kde je uvedený Slovenský pozemkový fond. V tom prípade záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého je žalovaný povinnou osobou aj vo vzťahu k parcele registra "C" č. XXXX zapísanej na LV č. XXXX, nie je správny. Žalobkyňa zatiaľ nepreukázala, že uvedenú nehnuteľnosť vo vlastníctve Slovenskej republiky spravuje alebo drží žalovaný.

24.1. Navyše v prípade nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX ako parcely registra "E" parciel č. XXXX/XXX, č. XXXX, č. XXXX a č. XXXX/X zatiaľ nebolo preukázané, že sú spôsobilé na vydanie podľa zákona č. 161/2005 Z.z. V tomto smere súd prvej inštancie len poukázal na to, že zmyslom reštitučného zákona je nepochybne, aby sa pôvodnému vlastníkovu navrátili nehnuteľnosti k takom stavu v akom mu boli zabraté. Hoci žalovaný v priebehu konania poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 14.06.2018 sp.zn. 7Cdo/169/2016, súd prvej inštancie sa s jeho závermi nezaoberal a v dôsledku toho sa s nimi ani nevyporiadal. A to napriek skutočnosti, že uvedené rozhodnutie bolo zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR 7/2019 pod číslom 75 s právnou vetou: „Spôsobilým predmetom navrátenia vlastníctva podľa § 2 ods. 1 písm. a/ zákona č. 161/2005 Z.z. o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam a prechode vlastníctva k niektorým nehnuteľnostiam nie je iná než poľnohospodárska pôda, ktorej legálnu definíciu vo forme taxatívneho výpočtu obsahuje ustanovenie § 2 písm. b/ zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Spôsobilým predmetom navrátenia vlastníctva podľa § 2 ods. 1 písm. b/ zákona č. 161/2005 Z. z. o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam a prechode vlastníctva k niektorým nehnuteľnostiam sú výlučne stavby zodpovedajúce tam uvedeným kritériám (bez pozemkov).“. Uvedené rozhodnutie Najvyššieho súdu navyše dáva odpoveď na otázku záväznosti údajov katastra o druhov pozemkoch osobitne vo vzťahu k pozemkom evidovaným ako parcely registra "C" a osobitne vo vzťahu k pozemkom evidovaným ako parcely registra "E". A uvádza tiež nástroje riešenia nesúlady medzi údajmi katastra a skutočným stavom, napríklad postup podľa § 10 zákona

č. 220/2004 Z.z., umožňujúci zmenu „kvalifikácie“ poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodársku aj opačne, pričom konštatuje, že za rozhodujúci treba považovať stav v čase nadobudnutia účinnosti zákona č. 161/2005 Z.z., poťažne stav v čase urobenia tzv. reštitučnej výzvy.

24.2. Výklad Najvyššieho súdu SR v uvedenom stanovisku nie je síce právne záväzný, fakticky má ale vysokú vecnú autoritu. Hoci judikatúra najvyššieho súdu nie je formálne záväzná, má normatívnu silu tak vo vertikálnej línii (voči súdom nižších stupňov), ako aj v horizontálnej línii (medzi jednotlivými senátmi a kolégiami najvyššieho súdu navzájom). Nemožno totiž prehliadať podstatný rozdiel medzi rozhodnutím nepublikovaným v zbierke a rozhodnutím, ktoré bolo na podklade zákonom určenej procedúry navrhovania a schvaľovania osobitným orgánom najvyššieho súdu uverejnené v zbierke. Pokiaľ nepublikované rozhodnutie najvyššieho súdu vyjadruje názor členov senátu (resp. väčšiny členov senátu) Najvyššieho súdu v individuálne ním prejednáwanej veci, názor vyjadrený v publikovanom rozhodnutí je zároveň zovšeobecňujúcim názorom (relevantnej väčšiny) členov kolégia Najvyššieho súdu, ktoré vždy tvorí viacero senátov. Názor vyjadrený v nepublikovanom rozhodnutí sa v tomto zmysle prípadne (ak vec prejednávajúci senát dospeje k záveru, že sú pre to splnené podmienky) môže odkloniť či odchýliť od názoru vyjadreného v publikovanom rozhodnutí, tým ale ešte bez ďalšieho nedochádza k „prekonaniu“ názoru, na ktorom spočíva publikované rozhodnutie.

24.3. V danej veci je povinnou osobou právnická osoba, ktorá má podľa výpisu z obchodného registra v predmete činnosti nielen správu lesného a iného majetku vo vlastníctve Slovenskej republiky, ale napríklad aj zabezpečovanie poľnohospodárskej výroby na poľnohospodárskych pozemkoch v užívaní štátneho podniku. Preto pokiaľ žalovaný spravuje aj nehnuteľnosti, ktoré nie sú lesným pozemkom, bolo potrebné posudzovať nárok na ich vydanie podľa ustanovenia § 2 ods. 1 zákona č. 161/2005 Z.z. a zároveň v súlade s právnym názorom vyjadreným v stanovisku Najvyššieho súdu SR citovaným v bode 24.1., s ktorým sa stotožňuje aj odvolací súd. Vychádzajúc z uvedeného právneho názoru žalovaný nepochybne je povinnou osobou vo vzťahu k nehnuteľnostiam, ktoré sú v katastri nehnuteľností zapísané s druhom orná pôda a trvalé trávne porasty, ktoré sú zároveň podľa zákona č. 161/2005 Z.z. spôsobilým predmetom pre vydanie. Čo sa týka nehnuteľností, ktoré sú v katastri zapísané druhom zastavaná plocha a nádvorie a ostatná plocha, tu sa súd prvej inštancie sa uplatneným nárokom z hľadiska spôsobilosti požadovaných nehnuteľností na vydanie podľa ustanovenia § 2 ods. 1 zákona č. 161/2005 Z.z. nezaoberal, nevykonal k nemu náležité dokazovanie a neporiadal sa ani s právnym názorom vyplývajúcim z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR zo dňa 14.06.2018 sp.zn. 7Cdo/169/2016, hoci ide k uvedenej problematike nielen o ostatné rozhodnutie, ale navyše aj o rozhodnutie zverejnené v zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR.

24.4. Napriek tomu, že v danej veci ide konanie začaté pred účinnosťou Civilného sporového poriadku, súd prvej inštancie nepostupoval v súlade s jeho prechodným ustanovením § 470 ods. 2 CSP, podľa ktorého na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o sudcovskej koncentrácii konania, ak by boli v neprospech strany. Z uvedeného dôvodu nevykonal náležité dokazovanie k ustáleniu druhu pozemku, nevyhodnotil záväznosť údajov katastra vo vzťahu k nárokovaným parcelám registra "E", v dôsledku čoho vec neprávne právne posúdil, keď vyslovil právny záver o podraditeľnosti všetkých nárokovaných nehnuteľností pod úpravu ustanovenia § 2 ods. 1 zákona č. 161/2005 Z.z., a to aj tých, ktorí sú v katastri nehnuteľností zapísané s druhom pozemku zastavaná plocha a nádvorie a ostatná plocha.

25. V časti týkajúcej sa uloženia povinnosti žalovanému vydať žalobkyni dokumentáciu, odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 3 ods. 3 zákona č. 161/2005 Z.z., ktorý rieši otázku vydávania lesných pozemkov, pričom druhá veta uvedeného odseku stanovuje, že nehnuteľná vec sa vydá oprávnenej osobe s dokumentáciou, ktorá k tejto prislúcha. Podľa názoru odvolacieho súdu povinnosť vydania príslušnej dokumentácie stanovená v ustanovení § 3 ods. 3 zákona č. 161/2005 Z.z. sa vzťahuje práve k lesným pozemkom. Takému právnemu záveru nasvedčuje aj ustanovenie § 40 zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch. V tomto smere treba prisvedčiť žalovanému, že uloženie povinnosti vydať dokumentáciu vo vzťahu ku všetkým nehnuteľnostiam spôsobuje nevykonateľnosť rozsudku v tejto časti.

26. Odvolací súd v zmysle § 387 ods. 3 CSP sa pri posudzovaní danej veci zaoberal námietkami žalovaného uvedenými v odvolaní. Podstatou odvolania žalovaného bola námietka, podľa ktorej nie je pasívne vecne legitimovaný na vydanie parciel, ktoré sú v katastri nehnuteľností zapísané s iným druhom pozemku, ako „lesný pozemok“. S uvedenou námietkou sa odvolací súd nestotožnil. Žalovaný podľa zápisu v katastri nehnuteľností spravuje aj pozemky vo vlastníctve Slovenskej republiky označené druhom orná pôda a trvalý trávny porast, pričom podľa výpisu z obchodného registra má v predmete činnosti zabezpečovanie poľnohospodárskej výroby na poľnohospodárskych pozemkoch v

užívání štátného podniku. Z uvedeného dôvodu ho je potrebné považovať za povinnú osobu v súlade s ustanovením § 4 ods. 1 zákona č. 161/2005 Z.z. aj vo vzťahu k pozemkom označených druhom orná pôda a trvalé trávne porasty. Pokiaľ žalovaný namietal, že nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX ako parcely registra "E" parcel č. XXXX/XXX, č. XXXX, č. XXXX a č. XXXX/X nie sú spôsobilé na vydanie podľa zákona č. 161/2005 Z.z., uvedenú námietku odvolací súd považoval za dôvodnú a v tejto časti napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil. Odvolací súd sa však nestotožnil s námietkou žalovaného voči záveru súdu prvej inštancie, podľa ktorého výzva na navrátenie vlastníctva bola dostatočná určitá. V tomto smere podľa názoru odvolacieho súdu podľa neobstojí poukazovanie na zákon č. 162/1995 Zb. (§ 42 ods. 2 písm. c). Výzvu totiž nemožno považovať za právny úkon, pretože s ňou nie je spojený vznik práva na navrátenie vlastníctva, ktorý je podmienený splnením iných podmienok. Týmito podmienkami sú existencia oprávnenej osoby, prechod vlastníckeho práva tejto osoby k nehnuteľným veciam vymedzeným v zákone na štát alebo obec v rozhodnom období z dôvodu určeného zákonom (reštitučný dôvod) a existencia povinnej osoby. Ustanovenie § 5 ods. 1 zákona č. 161/2005 Z.z. upravuje len spôsob uplatnenia tohto práva tak, že ho treba uplatniť výzvou, ktorá musí mať písomnú formu a musí byť urobená do 30.04.2006. V rovnakej lehote musí byť preukázaný prechod vlastníctva k nehnuteľným veciam na štát alebo obec z niektorého dôvodu vymedzeného v § 3. Náležitosťami výzvy oprávnenej osoby podľa § 3 zákona č. 161/2005 Z.z. sa zaoberali niektoré rozhodnutia Ústavného súdu SR, ktoré zhodli na závere, že minimálna konkretizácia nehnuteľností, ku ktorým si oprávnený uplatňuje reštitučný nárok je splnená označením príslušnej pozemnoknižnej vložky a katastrálneho územia (napr. uznesenie Ústavného súdu SR IV. ÚS 150/2009, nález Ústavného súdu SR I. ÚS 12/2010). Preto keďže súd prvej inštancie dospel k záveru, že výzva spĺňala tieto minimálne náležitosti, bol jeho záver správny a odvolací súd sa s ním stotožnil. Pokiaľ žalovaný v odvolaní poukazyval na viaceré rozhodnutia súdov rôznych stupňov a Ústavného súdu SR, ktoré určitosti výzvy vykladali odlišne, odvolací súd sa s takýmto príliš formalistickým výkladom ustanovenia § 5 ods. 1 zákona č. 161/2005 Z.z. nestotožňuje. S poslednou námietkou žalovaného, podľa ktorej uloženie povinnosti vydať v rozsudku uvedené nehnuteľnosti spolu s dokumentáciou, ktorú podľa § 40 zákona č. 326/2005 Z.z. je povinný viesť len pri pozemkoch evidovaných ako lesné pozemky, spôsobuje nevykonateľnosť rozsudku, sa odvolací súd s poukazom na bod 25. stotožnil.

27.1. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v časti týkajúcej sa uloženia povinnosti žalovanému vydať a navrátiť žalobkyni vlastníctvo k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v katastrálnom území O. zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX ako parcely registra "E" číslo XXXX/XXX, číslo XXXX, číslo XXXX/X a číslo XXXX, a zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX ako parcela registra "C" číslo XXXX, v časti týkajúcej sa uloženia povinnosti žalovanému vydať žalobkyni dokumentáciu a v časti trov konania podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a vec mu v tejto časti podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil na ďalšie konanie. Súd prvej inštancie sa bude opätovne zaoberať dôvodnosťou uplatneného žalobného návrhu v zostávajúcej časti. Vyzve žalobkyňu na preukázanie nároku vo vzťahu k nehnuteľnosti parcela č. XXXX zapísanej na LV č. XXXX uplatnenému voči žalovanému, najmä vo vzťahu k pasívnej legitimácii žalovaného na vrátenie vlastníctva nehnuteľnosti, ktorú podľa katastra nehnuteľnosti nespravuje. Zároveň vyzve žalobkyňu na preukázanie jej tvrdenia, že nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX ako parcely registra "E" parcel č. XXXX/XXX, č. XXXX, č. XXXX a č. XXXX/X sú spôsobilé na vydanie podľa zákona č. 161/2005 Z.z. Na predloženie návrhov na doplnenie dokazovania určí žalobkyni primeranú lehotu. Vykoná navrhnuté dokazovanie, pokiaľ to bude považovať za potrebné, a následne vo veci opätovne rozhodne, pričom bude viazaný právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v bodoch 23., 24. a 25. Vo vzťahu k uloženiu povinnosti vydať žalobkyni dokumentáciu sa bude zaoberať tým, ku ktorým pozemkom je žalovaný povinný viesť dokumentáciu podľa ustanovenia § 3 ods. 3 zákona č. 161/2005 Z.z. a uvedenú povinnosť uloží len v rozsahu, ktorého sa táto povinnosť týka. Zároveň rozhodne aj o trovách konania, vrátane trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

26.2. Rovnako z vyššie uvedených dôvodov v ostatnej časti napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).